

De Panorama **Rebellenclub**

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

VIJFDE JAARGANG
No 28 — 10 JULI 1954

Alleen voor
abonné's van
PANORAMA
5 ct.

HANS, DE KNAPPE KAPPER

Tolletje van Toolen

Vind je Tolletje een rare naam voor een jongen?

Ja, hij heet ook eigenlijk Brammetje, maar iedereen noemt hem Tolletje.

Weet je hoe dat komt? Hij kan nooit stilzitten. Voortdurend zit hij rond te draaien. Hij lijkt net een draaitol.

Het was op een Woensdagmorgen toen er iets vervelends gebeurde in Tolletje's klas. De jongens hadden

proefwerk rekenen. IJverig zaten ze gebogen over hun schriften. De meesten hadden een rood hoofd van inspanning. Tolletje had zitten werken of zijn leven er van afhing, want hij wilde dolgraag een mooi cijfer halen op zijn rapport.

Opeens gooide hij verschrikt zijn pen neer. Doodongelukkig keek hij naar de grote, zwarte inktvlek, die er op zijn schrift gevallen was.

„Gerrit,” fluisterde hij benauwd naar de jongen, die naast hem zat, „heb jij een inktgom voor me?”

„Nee... vierenvijftig... achtenvijftig... ik heb er geen,” mom-

pelde Gerrit tussen twee optellingen door.

Plotseling herinnerde Tolletje zich, dat Henk Huizinga er een moest hebben. Die zat twee banken voor hem. Maar Henk had oog noch oor voor iemand, zo druk was hij met zijn sommen bezig.

„Henk, pssst,” siste Tolletje telkens om de aandacht te trekken!

Eindelijk, na een minuut of wat, keek Henk achterom, en twee tellen later had Tolletje zijn inktgom. Direct begon hij te vlakken en te vegen, en even later was er gelukkig nog maar weinig van de inktvlek te zien. Sissend en gebarend beduidde hij Henk, dat hij zijn

gommetje terug kon krijgen. Maar net op het moment, dat Tolletje gooien wilde, ging de deur open. Daarvan schrok hij zo, dat het gom een heel andere kant op vloog. Eerst tegen het oor van Piet Verstraten, en daarna met een plons in diens inktpot.

Piet gaf een gil van schrik. De jongens keken elkaar ontzet aan.

Piet had een grote, zwarte inktmop in zijn gezicht, en ook zijn schrift zat vol kleine spettertjes.

„Wie gooide dat vlakgom?” vroeg mijnheer Smits streng.

Niemand antwoordde, al wisten verschillende jongens wel, dat Tolletje het gedaan had. Tolletje zat een

beetje voorovergebogen wat op zijn kladbloc te schrijven, maar hij zei niets.

„Ik wil weten wie dat gom gooi-del!” zei mijnheer Smits boos.

Weer gaf niemand antwoord.

„Goed,” zei mijnheer toen, „als die jongen niet zo flink is het nu te zeggen, dan geef ik hem nog even de tijd. Is hij vóór Zaterdag niet bij me geweest, dan vervalt voor de hele klas het vrije leesuurkje.”

De les ging gewoon door. Na schooltijd schoten

Bij de
voorplaat

HANS, DE KNAPPE KAPPER

Hansje wil geen zeeman worden,
Geen soldaat of conducteur;
En vooral geen onderwijzer,
Kinderen geven maar gezeur!

Stratenmaker lijkt hem ook niets,
Reiziger al evenmin;
Hans wil dameskapper worden,
Dat's een baantje naar zijn zin.

Loekie's poppen zijn niet veilig
Voor 't geknip van Hansje's schaar;
Kijk nu toch die rare bol eens
Van Loek's liefste popje Klaar.

Klaartje had heus mooie lokken,
Maar te lang, vond kapper Hans;
Daarom werd pops hoofd gekortwiekt
En hij knipt zus Loekie thans.

„Zit een beetje stil,” zegt Hansje,
„Anders doe ik het niet goed.”
„Ook niet praten,” commandeert hij,
„Rustig zijn als 'k werken moet.”

„Staat het mooi?” vraagt Loek nieuwsgierig.
„O ja, beeldig,” prijst het joch.
Maar als moeder eens komt kijken,
Roept ze: „Hans, wat doe je toch?”

Jullie snappen, dat de kapper
Dadelijk naar zijn bed toe moest.
Hij mocht dit niet, hij mocht dát niet,
O, wat was die kapper woest!

Nooit meer knipte kapper Hansje
Aan zus Loekie's mooie haar.
Want voor straf naar bed vond 't ventje
Niet gezellig, maar erg naar!

er direct enkele jongens op Tolletje af.

„Wij wilden je niet verraden vanmorgen in de klas, Tolletje,” riep Luc van Steen, „maar je gaat aan mijnheer Smits vertellen, dat jij dat gom gooide, hè?”

„Wij willen Zaterdagmorgen vrij lezen,” riep Jaap Verschuren er tussendoor!

Tolletje belooft niets, maar rende met een vaartje de speelplaats al naar huis. Er braken vervelende dagen aan voor Tolletje van Toolen. Telkens wilden de jongens hem dwingen naar mijnheer Smits toe te gaan. Daarom kwam hij net op het nippertje op school, en hij schoot als een haas zo vlug naar huis als de bel gegaan was.

Alleen tijdens het vrije kwartier had hij het hard te verduren.

Maar al het gemopper van de jongens hielp niets. Tolletje ging niet.

Toen kwam Luc van Steen met een plan. „We zullen hem gevangen-nemen en net zo lang vasthouden tot hij belooft, dat hij gaan zal,” zei hij.

Het was ondertussen al Vrijdag geworden, dus ze moesten zich haasten.

Luc was een buurjongen van Tolletje en hij wist, dat Tolletje Vrijdags na schooltijd voor zijn moeder altijd boodschappen ging doen. Vlug werd alles afgesproken. En tegen vijven zaten er een stuk of tien jongens verstopt langs de kant van de weg, waar Tolletje woonde.

Tolletje's huis ligt aan een zandweg, waar een diepe sloot langs loopt. Dus dat kon niet mooier. De jongens zaten op onderling gelijke afstand in die sloot en wacht-

ten. Gelukkig stond er geen water in.

Luc zou het sein geven als ze moesten aanvallen. Al een hele tijd zaten ze daar, en nog maar steeds was er geen Tolletje te zien. Ze kregen er kramp van in rug en benen. Bijna begonnen ze te vrezen, dat het hele plan in duigen zou vallen, toen Luc opeens waarschuwend fluisterde: „Pas op, daar komt hij!” De seconden, die ze nu nog moesten wachten, duurden uren. Ze hoorden de voetstappen van Tolletje dichterbij komen en

toen hij vlakbij was, begon hij een vrolijk deuntje te fluiten.

„Val aan,” schreeuwde Luc opeens! De jongens vlogen overeind.

En voordat Tolletje wist wat er aan de hand was, hadden ze een kring om hem heen gemaakt.

„Tolletje, beken... Tolletje, beken...!” joelden de jongens in koor, want dat hadden ze afgesproken.

Tolletje was eerst wit geworden van schrik, maar daarna werd hij

rood van woede. „Wat denken jullie wel,” schreeuwde hij, „laat me gaan!”

„Tolletje, beken... Tolletje, beken...!” zongen de anderen maar steeds, terwijl ze een soort Indianendans rond hem uitvoerden. En telkens als Tolletje onder hun armen door wilde duiken om te ontvluchten, maakten zij gauw dat gaatje klein. Hij zat gevangen als een muis in een klem.

„Tolletje, beken... Tolletje, beken...!” klonk het nog maar steeds. Wel vijf minuten duurde dat spelletje. Toen zag Tolletje, dat het menens was.

„Maar wat moet ik dan bekennen?” riep hij opeens.

„Dat jij dat gom gegooit hebt natuurlijk,” riepen ze allemaal tegelijk.

„Dat heb ik al gedaan... vanmiddag...” antwoordde Tolletje.

Grote verbazing bij al de jongens.

„Hèèè?” klonk het. „Is het echt waar?”

„Heus! Vanmiddag heb ik het gezegd!”

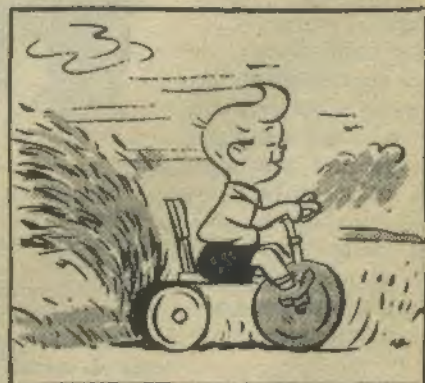
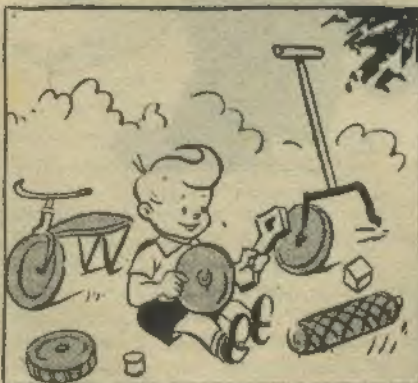
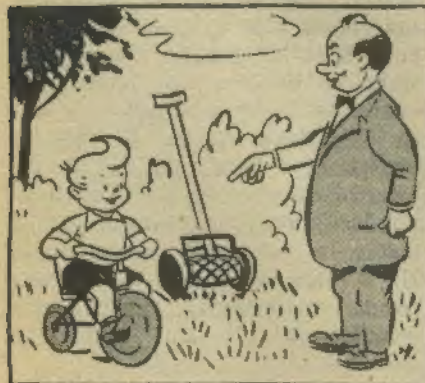
Toen lieten de jongens hun handen los en Tolletje kreeg de vrijheid.

En het was waar, want de volgende dag zei mijnheer Smits: „Ik ben blij te kunnen vertellen, dat jullie vrij lezen krijgen. Haal de boeken maar, Tolletje van Toolen!”

Maar tien jongens hadden spijt, dat zij meer dan een uur in een droge sloot hadden gelegen. Het was de straf voor hun boze verdenking tegen de eerlijke Tolletje!

Marja Corel

UIT DE LUIERJAREN VAN JOOP

Het geheim

van de Panda

Ongenaakbaar en onbereikbaar voor mens en dier leeft op tweeduizend meter boven de zeespiegel de kleine panda in de kruinen der ruisende pijnbomen van het Himalayagebergte. Slechts tweemaal per dag verlaat hij zijn eenzame post om een strooptocht naar voedsel te ondernemen op de begane grond. Hoewel dit merkwaardige dier al duizenden jaren bij de mensen bekend is (reeds vierduizend jaar geleden betaalde Mantsjoerije in de veelvuldige Aziatische oorlogen de oorlogsschatting met pandahuiden), zijn de biologen er nog niet in geslaagd veel bijzonderheden over zijn levenswijze en eigenaardigheden te verzamelen. Niemand weet, hoe hij zijn leven in de soms veertig meter hoge pijnbomen inricht, hoe hij op de takken, waar hij zich ophoudt, zijn kroost voedt en verzorgt... De panda leeft in een eenzaamheid, die menig kluizenaar hem benijden zou, en hij is niet van zins de sluier op te lichten, die het mysterie van zijn leven in de ongenaakbare toppen van het Chinese gebergte omhult.

Toch is de kleine

rode panda ook een grapjas! Niet zelden treft men hem op de dagelijkse zwerftochten éénmaal tegen zonsopgang en éénmaal tegen zonsopgang, een ritueel, waarvan hij niet afwijkt, op het erf van een of andere boerderij aan, die verscholen ligt in de dichte wouden. Want al is de panda een Nepalese bamboeëter, die zich grotendeels met bamboescheuten, gras, wortels en eikels voedt, afkerig van de producten der boerderij, melk en boter, kan men hem niet noemen... In de Himalaya wordt de rode panda ook wel „cat-bear” genoemd, niet te verwarren met de „bear-cat”,

De reuzenpanda is een zoolganger en heeft een staartje van ± 15 centimeter lengte. Een volwassen exemplaar kan een lengte van anderhalve meter bereiken. De huid is dicht behaard met lange haren en een dichte wollen ondervacht. De kleur is wit, met kleine zwarte oren, zwarte haarringen om de ogen, een brede zwarte streep over de schouders en zwarte poten. Het geheel maakt een hoddige indruk.

de bintoerong met grijpstaart, die behalve in de Himalaya ook wel op de Soendaeilanden en Palawan voorkomt, een beermarter uit de familie der civetkatten. Een bekende dierentuin bestelde eens voor zijn collectie een „cat-bear”, een panda dus, en uit het toegezonden krat met levende inhoud stak het kopje van de bintoerong, de „bear-cat”. De *ailurus fulgens* echter is een geheel ander dier. Hij is voor zijn afmeting van vijftig centimeter verbaasd sterk en de veertig cen-

timeter lange ringstaart geeft hem een merkwaardig voorkomen. Over het algemeen is hij traag in zijn bewegingen, doch wanneer hij wordt aangevallen, verheft hij zich als een beer op de achterpoten en weet zijn grote scherpe snijtanden goed te gebruiken. Dit bemerkte een bezoeker van een dierentuin, die een ondeugende uitgebroken panda, welke echter gelukkig vrij snel met een vangnet kon worden overmeesterd, in het nekvel wilde grijpen. (Vele dieren voelen zich in deze greep machteloos.) Maar dit kleine felle dier keerde zich in zijn vel om en beet de (gewaarschuwd) bezoeker gevoelig in de vinger.

Julie moet de kleine rode panda echter niet verwarren met de reuzenpanda (zie tekening), die in China thuishoort en daar ook wel „pei hsung” of „hua hsung” genoemd wordt. (Dit betekent witte en gestippelde beer.) Wat vorm betreft doet de reuzenpanda ook inderdaad aan een beer denken en ook is hij gewend een winterslaap te houden. Hij houdt zich echter op in de bamboebossen van de Himalaya en in de Chinese provincie Yunnan en Szechwan, waar hij op een hoogte van vijftienhonderd tot zevenentwintighonderd meter in hollen en grotten leeft. Hij is echter evenals de kleine rode panda een kluizenaar, die zich niet gemakkelijk uit zijn tent laat lokken.

Tiny Keuls-Francis

WIE WEET HET ANTWOORD?

1. Wat is het eind van alles?
2. Wat voor een paraplu draagt iedere koningin op een regenachtige dag?
3. Is 't gevaarlijk op een nuchtere maag een brief te schrijven?
4. Wat lijkt sprekend op een doorgesneden halve kaas?
5. Wat gaat uit hoe meer het wordt ingesloten?
6. Ik heb tanden, maar toch kan ik niet eten! Wie ben ik?
7. Als men zit, heeft men het, als men loopt, is men het

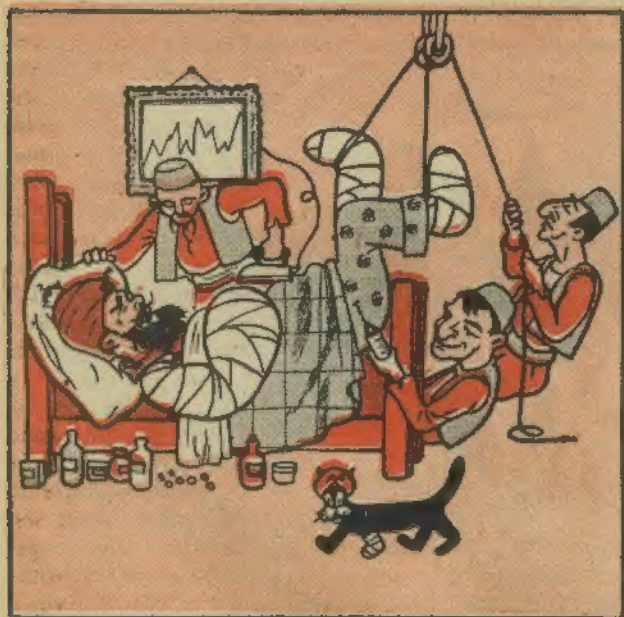
kwijt. Wat is dat?

8. Als de zuster van je oom niet je tante is, wie is zij dan wel?
9. Wat steekt men in ieder gebak?
10. Wat kregen Adam en Eva niet, doch hun kinderen wel?

Wie het antwoord op een of meer vragen niet kan vinden, zal het op bladzijde 10 aantreffen. Maar eerst goed nadenken, want het is erg gemakkelijk.

WANDILO STAAT VOOR NIETS!

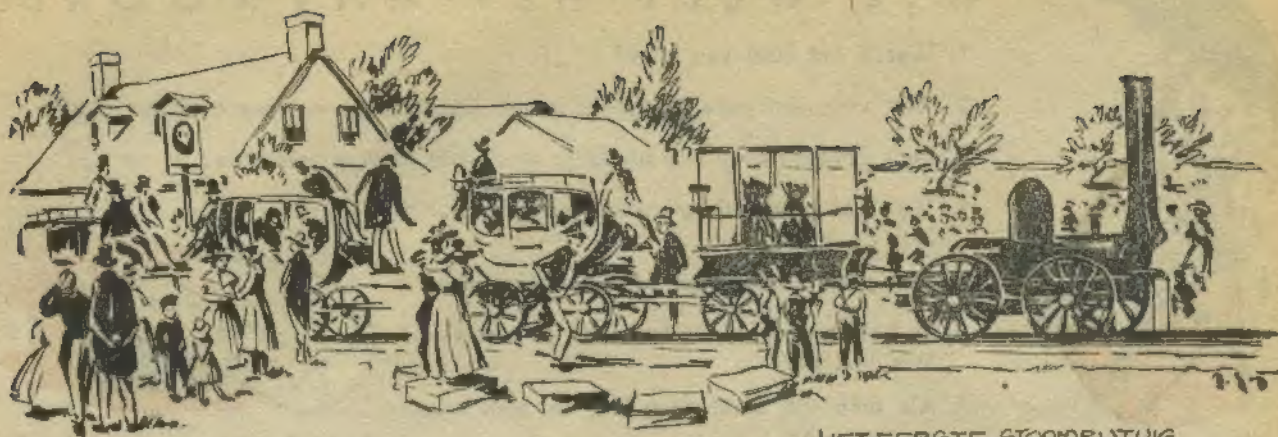

1. Tabbal Tebal was ziek. Hij, de koning van Babbaldonië en de eigenaar van het enige vliegende tapijt ter wereld, lag te bed en voelde zich nog te ellendig om geneesmiddelen in te nemen. De dokters dienden hem druppeltjes toe, masseerden hem, gaven hem koude compressen en bespotten hem met genezende olie. Dat gebeurde allemaal tegen zijn zin en het baatte niets. Tabbal verklaarde, dat hij zijn einde voelde naderen. „Ik ben niet bang om te sterven — klok,” zei hij, klokkend als hij de druppels moest slikken, die de dokter in zijn mond liet vallen, „maar een ding moet ik nog regelen: mijn opvolging. Roep mijn zoontje — klok!”

2. „Wandilo,” sprak Tabbal even later, „jij moet mij opvolgen, maar volgens de wet van Babbaldonië, mag je dat pas, als je getoond hebt die eer waardig te zijn. Vóór ik aan de regering kwam moest ik drie moeilijke taken uitvoeren. Ik heb voor kameel gespeeld en....” Tabbal zweeg even, omdat hij voor zijn geestesoog weer zag, wat hij zoal had moeten doen. „Maar nu is het jouw beurt,” vervolgde hij. „Dit zijn je taken: je moet de baard van de grootvizier van Nikkelonië stelen, je moet de beroemde zwaardvechter Wabbel dit jaar verslaan en zorgen, dat er gedurende één dag in de hoofdstad geen bedelaar wordt aangetroffen.”

HET EERSTE STOOMRIJtuig

De gevolgen van een gescheurde posbroek

Van treinen en stoomboten

In 1759 werd Watt, de beroemde verbeteraar van het stoomwerktuig, door een vriend op het denkbeeld gebracht de stoomkracht ook op rijtuigen toe te passen. Maar toen Watts eerste proefnemingen op dit gebied niet lukten, zag hij er van af. Het duurde tot 1802 voordat Trevitick en Vivian een octrooi kregen voor de

toepassing van stoomkracht op rijtuigen, die op spoorwegen liepen. Het eerste door hen in werking gebrachte stoomrijtuig liep op de „ijzeren weg”, zoals men de spoorrails aanvankelijk noemde, van Merlyn naar Tydwil in Zuid-Wallis en het legde in één uur een afstand van zeven en een halve kilometer af. Omstreeks 1812 was men al een stapje verder en er werd een soort wedstrijd gehouden tussen drie uitvinders: Stephenson, Blackett en Wyllam.

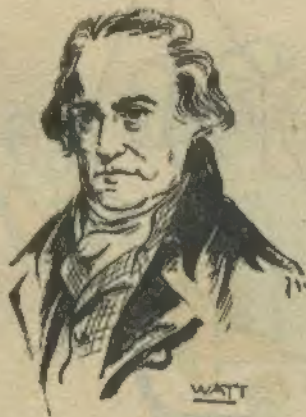
Het was het door Stephenson ontworpen type, dat de uitgeloopte premie won en de weg baande naar een ontwikkeling, waarvan men honderd jaar geleden nog niet kon dromen.

Het is noch de Amerikaan Fulton, noch de Schot Symington, wie de eer van de uitvinding van de stoomboot toekomt. Want al op 17 Juni 1543 werd in de haven van Barcelona, in tegenwoordigheid van Karel V, de eerste proef met zo'n vaartuig afgelegd. De man, wiens uitvinding eerst tweehonderdvijftig jaar later tot haar recht zou komen, heette Blasco de Garay, een tijdgenoot van Columbus. Voor zijn proef-

neming gebruikte hij een schoener van 200 ton, de Trinidad, en hij maakte er een raderboot van, die tegen de wind in de baai van Barcelona overstak. De proef slaagde uitstekend en iedereen was ten hoogste verbaasd. Karel V gaf de uitvinder een groot geschenk, maar verbod hem niettemin verder te werken. Daarop sloeg Blasco uit ergernis zijn machine aan stukken, trok zich terug in de bergen en stierf er als kluizenaar in 1555. En dit alles door de schuld van de schatmeester van de keizer. Toen de

man op de dag van de proefvaart op het schip kwam, scheurde hij namelijk zijn grote posbroek aan een van de raderen en hij was er zo woedend over, dat hij verklaarde, dat de hele uitvinding snert was en dat de ketel een duivels instrument was, dat gemakkelijk zou kunnen springen en de mensen zou kunnen verbranden.

Vandaar het verbod van keizer Karel V. En het zou nog ruim tweehonderdvijftig jaar duren voordat men er toe zou overgaan een stoomboot te bouwen. Maar toen was iedereen al lang de naam van Blasco de Garay vergeten. v. L.

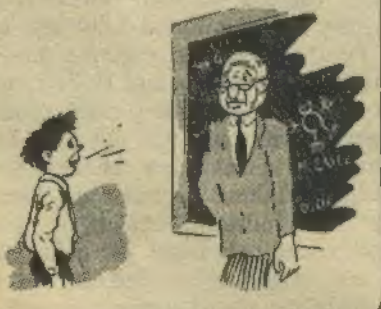
WATT

ONDEUGEND

„Mijnheer,” vroeg Kareltje op een goede morgen aan de onderwijzer, „kan ik straf krijgen voor iets, dat ik niet gedaan heb?”

„Natuurlijk niet, Kareltje!” zei de onderwijzer vriendelijk.

„O, meneer, wat fijn,” juichte de ondeugende Karel, „want ik heb mijn huiswerk niet gemaakt.”

HOE STERK IS DE LUCHT- DRUK?

Op een heel gemakkelijke manier kan men te weten komen hoe sterk de lucht is, die ons omringt. Alle benodigdheden zijn: een gewoon drinkglas en een stuk stevig papier.

Als men dat heeft, vult men het glas ongeveer halfvol met water. De rand van het glas maakt men een beetje nat met de hand en legt dan het stukje papier over het glas heen. Nu neemt men het glas in

zijn linkerhand vast, legt de palm van de rechterhand op het papier, draait het glas om en neemt de rechterhand van het glas weg. Dan zal men zien, dat het water in het glas blijft rusten op het stuk papier.

Hoe dat komt? Heel eenvoudig. Die hele massa lucht in het vertrek drukt met veel meer kracht tegen het stuk papier onder het glas dan het kleine beetje lucht, dat in het glas zit. En die lucht-massa drukt zo stevig tegen het papier aan, dat het water, dat in het glas zit, niet in staat is om naar buiten te komen.

Het is natuurlijk verstandig dit kunststukje boven het bad of de gootsteen te doen. Niet dat de lucht niet overal even sterk is, maar alle natuurkundige proeven slagen alleen dan, wanneer zelfs de kleinste onachtzaamheden zijn uitgesloten. En een kleine vergissing mag niet de oorzaak zijn, dat men in de kamer de boel kletsnat maakt.

Probeer daarom op een plaats, waar geen schade kan worden aangericht! Veel succes!

ONZE WONDERE WERELD

EEN MAN DIE OP HET IDEE KWAM EEN BETERE SOORT MUIZENVAL TE MAKEN, EN ZE IN HET WATER HAD GELEGD OM TE ZIEN OF HET METAAL WEL ROESTVRIJ WAS, VING ER EEN KLEINE VIS MEE.

DEZE HOOFDMAN VAN DE RARERUKI-STAM HEEFT NIET MINDER DAN 1872 MENSEN OPGEPEUZELD.

OVER EEN AFSTAND VAN VIER KILOMETER KAN EEN KAMEEL HET IN SNELHEID VAN EEN PAARD WINNEN.

TOEN DE MAHARADJAH VAN BURDWAN STIERF, WERD ZIJN MUMMIE AAN TAFEL GEPLAATST. DRIEMAAL DAAGS WERD HEM ETEN VOORGEZET EN TROK MEN HEM ANDERE KLEREN AAN.

KIT KARSON, DE HEER

KIJK! DE MONTINI MET HUN OPPERHOOFD ZONDER GEZICHT! WIJ ZIJN VERLOREN!

HET SCHIJNT DUS WAAR TE ZIJN, DAT DIE SCHURKEN DE INDIANEN OP HUN HAND HEBBEN! MAAR OVERGEVEN ZULLEN WIJ ONS NOOIT! DAN LIEVER DOOD!

MET GROTE VERBAZING ZAGEN WE ECHTER DE INDIANEN VOORBIJ SNELLEN EN ONZE VERVOLGERS IN HUN SCHUILPLAATS TERUGDRIJVEN!

HET ZIJN DIE VERVLOEKTE MONTINI'S! TERUG MANNEN! LAAT DIE HUDSONBOEVEN MAAR ZITTEN! BERG JE, ALS 'T KAN!

ALS DE WEERLICHT GREPEN WE ONZE KANS!

JIPPIE HEE! ZIJ STAAN AAN ONZE KANT! VLUG! ZET DE SLEE RECHT! WIJ ZULLEN TRACHTEN HET FORT TE BEREIKEN TERWIJL ZIJ ELKANDER NAAR DE KEEL VUEGEN!

BLEEK-GEZICHT HEEFT GOED GESPOKEN!

WE BONDEN DE OUDE KENNEDY AAN DE SLEE VAST EN GINGEN IN RAZENDE SNELHEID OP FORT YORK AF!

HET IS GELUKT, KIT! DAT WAS OP HET NIPPERTJE!

MAAR JE KUNT ER JE SCHOEKEN OM VERWEDDEN DAT ONS NOG MEER MOEILIKHEDEN TE WACHTEN STAAN! DEZE OORLOG MET INDIANEN IS NAUWELIJKS BEGONNEN!

DIE AVOND IN ONZE SCHUILPLAATS VERTELDE DE JONGE KOEN AAN KIT HET VREEMDE VERHAAL VAN DE ZEE-MAN, DIE HIJ REDDE EN DIE HEM TOEN WILDE DODEN, ZODRA HIJ VERNAM WIE HIJ WAS. HIJ ZEI OOK HOE DIE SCHURK DE GEHEIME BRIEF GESTOLEN HAD DIE KOEN'S VADER HEM HAD NAGELATEN. DAT KLONK KIT KARSON ERG VERDACHT IN ZIJN OREN.

DAT IS BEN MEEL VREEMD VERHAAL, JONGEN! EN JE WEEET ZEKER, DAT JE DIE ZEEMAN NOOIT EERDER ONTMOET LIEBT!

NOOIT OF TE NIMMER! MAAR IK ZAL HEM TERUG VINDEN, DIE SCHURK, EN HEM VADER'S BRIEF AFNEMEN! IK WEE'T DAT ER IETS ONTSETTEND BE- LANGRIJKS IN GESTAAN MOET HEBBEN!... EN IK WIL WETEN WAT DAT WAS!

WELD VAN DE PRAIRIE

DE VOLGENDE MORGEN KWAMEN ENIGE ZWARTVOET INDIANEN, BELADEN MET BONT DIE MET ONS HANDEL WILDEN DRIJVEN

TOEN DE ONDERHANDELING BEGON, SLOOP EEN KRAAI-INDIAAN NADERBIJ EN GAF EEN TEKEN AAN EEN VERTROUWELING DIE IN HET FORT WAS.

HET VOLGENDE OGENBLIK BRAK ER EEN GEVECHT LUT TUSSEN DE ZWARTVOET-INDIANEN

DE KRAAI-INDIAAN DRUKTE ZICH PLAT TEGEN DE WAND, TOEN KOEN UIT HET FORT NAAR BUITEN STORMDE.....

EN NOU DOE JE WAT MIJN MEESTER ZEGT, BEGREPEN.....

GRUIZE WOLF KREUNDE EN GLEED OP DE GROND TOEN EEN SCHOT WEERKLONK!

Door schade en schande

Kees wist al wat er nu zou komen.

Met een gelukkige glimlach op zijn gezicht wandelde Kees naar school.

Onder zijn arm had hij zijn pasverworven schat geklemd.

Gisteren was hij jarig geweest en op die dag hadden zijn ouders zijn grootste wens vervuld.

Een atlas van de hele wereld.

Maanden voor zijn verjaardag had Kees voor de etalages staan kijken naar de mooie atlassen, die uitgestald lagen, en bovenaan op zijn verlanglijstje stond het: „Een atlas (liefst van Europa).”

Juichend had hij zijn ouders bedankt voor dat prachtige cadeau.

Toen hij een beetje bedaard was, keek vader een beetje ernstig: „Kees,” zo begon hij, „je bent nu elf jaar geworden. We zijn over het algemeen erg tevreden over je. Je doet op school goed je best en je helpt moeder als het nodig is. Maar over één ding maken we ons een beetje ongerust.” Kees wist al wat er nu zou komen. Hij speelde

zo vreselijk graag met vuur. Soms bouwde hij in de keuken een torentje van oude lucifers en stak dat in brand. Elk propje papier, dat hij vond, wilde hij verbranden. Vaak moest zijn moeder hem van het gasfornuis weggagen, omdat hij met de vlammen stond te spelen.

Ja, Kees wist wel dat vader daarover met hem wilde spreken.

„Je hebt er misschien geen idee van,” hoorde hij vader verder praten, „hoe gevaarlijk dat spelen met vuur is en voor hoeveel geld er in de loop der jaren al is verloren gegaan doordat kinderen met vuur speelden. Ik hoop dat je vanaf vandaag die

slechte gewoonte zal afleren.”

Kees, die erg blij was met z'n nieuwe atlas, beloofde het al vlug. Het was een reuzefijne dag geworden. 's Middags waren zijn

vrienden geweest en zij vonden zijn atlas het mooiste cadeau.

Vandaag had hij aardrijkskunde en daarom had hij de atlas, nu met een keurig käft er om, mee naar school genomen.

Aardrijkskunde was zijn lievelingsvak. Hij had er altijd een goed cijfer voor en met deze atlas kon hij er nog heel wat bij leren.

Ja, hij had maar geboft met zijn verjaardag.

De school, waarop hij ging, lag in een nieuw stadsgedeelte. Tussen de pasgebouwde huizen vond je nog kleine grasveldjes, waarop nog gebouwd moest worden. Vlak achter de school lag ook nog zo'n stuk. Daarop konden ze voor schooltijd fijn spelen.

Hutten bouwen van oude planken van de bouwerij of voetballen.

Het was nog erg vroeg, dus ging Kees nog even op het landje kijken of er al jongens van zijn klas waren.

Daar zag hij er al een paar bij elkaar zitten. Wat deden die heimzinnig. Kees er op af. Eerst schrokken ze toen er plotseling iemand achter hen stond. Maar toen ze zagen dat het Kees was, was de schrik al gauw voorbij.

„Moet je zien, jò,” zei Cor. „We hebben een doosje lucifers gevonden. Nu gaan we een kampvuur maken.”

Kees was zijn belofte van de vorige dag al weer glad vergeten en vond het een prachtplan. „Dan moeten we een paar stenen op elkaar stapelen, dan is het net een oven,” vond hij en legde zijn atlas voorzichtig op het droge gras.

Uit een bouwerij haalden ze de stenen. De metselaars waren toch gaan eten, dus konden ze dat ongezien doen. Papier en hout lag er genoeg en even later was alles klaar. Cor streek een lucifer aan. Een paar keer waaide hij uit door de wind, maar na korte tijd sloegen de vlammen uit hun oven.

Met schitterende ogen stonden de jongens rond het vuur. „Dat is nog eens een lekker fikkie,” zei Cor. „Nu gaan de Indianen een krijgsdans uitvoeren rond het kamp-

ANTWOORDEN VAN bladzijde 5

1. De letter „s” is de laatste letter van „alles”.
2. Een natte paraplu, natuurlijk.
3. Dat niet. Maar beter is het in plaats van op een maag op een stuk papier een brief te schrijven.
4. De andere helft van de kaas.
5. Het vuur.
6. Een kam.
7. Een schoot.
8. Je moeder.
9. Zijn tanden.
10. Ouders.

werd Kees wijs

vuur." En gillend rende hij in het rond.

Toen, plotseling, verloor hij zijn evenwicht en viel vlak naast de stenen. Au, wat was dat heet. Woest sprong hij op en gooide met zijn hand de hele stenen toren om. De gevolgen waren verschrikkelijk.

Het had al een hele tijd niet geregend en daardoor was het gras erg droog geworden. Toen de oven omviel en het vuur op het droge gras terechtkwam, vloog dit ook in brand. Cor keek er eerst niet naar. Zijn hand was lelijk gebrand en deed erg zeer. Maar Kees en ook de andere jongens, die waren komen kijken, zagen het gevaar en probeerden het vuur te doven. Maar hoe ze hun best ook deden, het lukte niet. Sissend vloog er steeds weer een nieuw stuk grasland in

brand en het ergste was, dat het vuur de kant op ging van de bouwrij, waar een grote stapel hout lag. Met zwarte gezichten en betraande ogen van de rook stonden de jongens tegen het vuur te vechten. Maar niets hielp. Steeds verder ging het vuur. Steeds dichterbij het hout. Ze werden er bang van.

Toen, plotseling, hoorden ze de bekende sirene van de brandweer en even later stond de felrode wagen bij de brand.

Wat was er gebeurd?

Een dame, die toevallig uit het raam keek, zag de brand. Ze zag ook dat de jongens niet tegen het vuur op konden. En toen deed ze het beste, dat ze kon doen, en belde de brandweer.

In een ogenblik waren de mannen bij de brand. De slangen wer-

den uitgerold en op de waterput aangesloten.

Een paar mannen groeven een soort greppel en even later spoten ze een dikke straal water over het land. ..

Sissend doofde het vuur.

Moe en warm stonden de jongens er bij te kijken en Cor, die de brand had gesticht, voelde zich niets gerust.

Eindelijk was de brand geblust. De brandweerlieden keken zorgvuldig overal in het rond of er nergens een stukje hout lag te smeulen.

Een van hen bukte zich en raapte iets op. Het was een boek. „Is dat van jullie?" vroeg hij.

Kees keek en werd beurtelings rood en bleek. Het was zijn nieuwe atlas. Helemaal doorweekt van het water en sommige bladen half verschroeid.

Doodstil stonden de jongens te kijken toen hij zijn eigendom terug kreeg. Met tranen in zijn ogen bekeek hij het.

Op school werd alles door de onderwijzer en het hoofd van de school uitgezocht. Ook de politie kwam er bij te pas.

Gelukkig kregen de brandstichters geen boete te betalen, maar een flinke berg strafwerk liepen ze wel op.

Maar het zwaarst was toch Kees gestraft. Naast het strafwerk, waar hij bijna een week lang elke avond aan bezig was, had hij door de brand zijn kostbaarste bezit verloren. Het zou nog lang duren voor hij weer zo'n mooie atlas zou krijgen.

Dit verlies was nodig om hem aan de belofte, aan zijn vader gedaan, te herinneren.

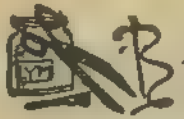
Want na de brand heeft hij nooit meer met vuur gespeeld.

J. Blokland

„Nu gaan de Indianen een krijgstdans uitvoeren rond het kampvuur.”

De kleine knutselaar

EEN KUSSEN VOOR DE MEISJESKAMER!

Dit grappige kussen kun je van allerlei resten stof maken. Voor de ondergrond neem je een lap wit flanel. Je kunt er ook een nieuwe molton dweil voor gebruiken. Als je er een koopt van goede kwaliteit, gaat hij jarenlang op het kussen mee.

De stof kan goed gewassen worden en na het oppersen met een doek en een warme strijkbout is de dweilstof weer als nieuw.

Op de molton stof naai je de gezellige huisjes, die je maakt van lapjes uit moeders lappenkist. Je

knippt ze bijvoorbeeld van rode en bruine stof, terwijl je voor de steentjes gele lapjes gebruikt. De wolken worden blauw, de rook grijs, de deuren, de vensterbank en de bloemstelen groen. De bloemen maak je van allerlei fleurig gekleurde stofjes en voor de sterren en de maan kun je het best geel vilt gebruiken. Als het kussendek gereed is, naai je het over een oud kussendekje heen. Rondom het gehele kussen leg je een zijden koord en je versiert de hoeken met een paar zwierige lussen.

EEN ZONNEWIJZER

Neem hiervoor een stuk stijf karton. Knip hiervan een vierkant van 15 cm. Trek er nu met een passer de grootst mogelijke cirkel op. Trek dan een tweede cirkel op $1\frac{1}{2}$ cm van de eerste. Verdeel nu de omtrek van de eerste cirkel in 12 gelijke delen en zet er de gewenste cijfers op van 1 tot en met 12. Zet boven elk cijfer een duidelijk

Fig A

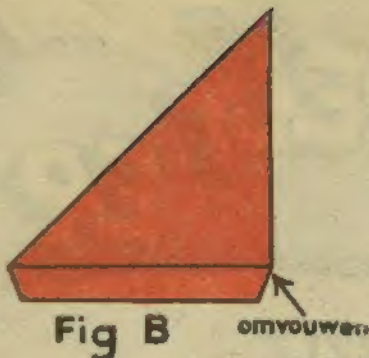

Fig B

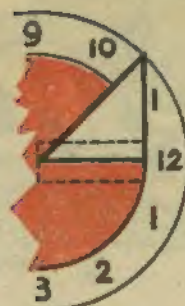

Fig C

Fig D

zichtbaar zwart stipje. Dan kun je goed zien wanneer het uur verandert (fig. A).

Maak met een scherp mes een gleuf in de bovenste helft van de cijferplaat. Begin die gleuf precies in het midden van de cirkel en dan tot een punt vlak onder cijfer 12. Die gleuf moet je even breed maken als de dikte van het karton. Knip

nu nog een stuk karton in de vorm van een driehoek (fig. B). Splits de onderkant hiervan in tweeën (fig. D) en plak de aldus verkregen delen stevig vast tussen de stippellijnen van fig. C. Het beste is de driehoek stevig in de gleuf te duwen en de beide delen vast te plakken tegen de achterkant van de schijf. Zet nu de zonnewijzer in de zon, met de

rugzijde van de driehoek naar het noorden. Dank zij de zon zal de driehoek een schaduw werpen op de wijzerplaat. Valt de schaduw op 5, dan is het 5 uur.

Naarmate de zon verder glijdt, verandert ook de schaduw van plaats en kun je ten naaste bij wel uitkienen hoe laat het is. Als er tenminste zon is!

De sultan op reis

Een
kleurplaat

De machtige sultan heeft zijn paleis verlaten om een grote reis te ondernemen.

Achter op zijn reisolifant zit zijn grootvizier, die de vorst zal begeleiden.

Je kunt aan hun gezichten zien, dat ze het heel gewichtig vinden zo'n grote reis te ondernemen, maar Jumbo Langneus vat het alleen van de vrolijke kant op. Zijn slurf krult van plezier en zijn oogjes gnuiven.

Een prachtig plaatje om eens heel mooi te kleuren in alle verrukkelijke kleuren en tinten, die zo'n echt oosters tafereeltje nu eenmaal hebben moet.

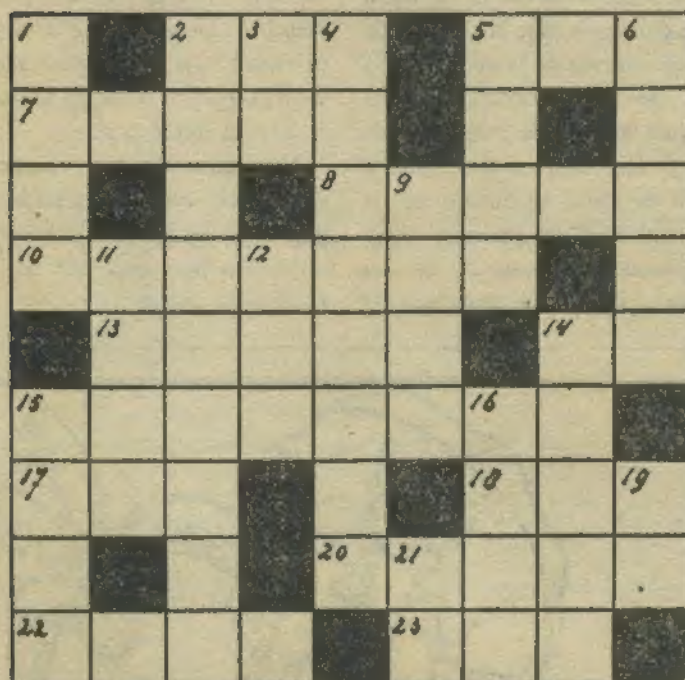
Met kleurkrijt of watervert ga je nu maar eens flink aan de slag en maakt deze plaat tot een mooi schilderij.

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORDPUZZLE

Van boven naar beneden:

- 1 Jong plantje
- 2 Voorwerp om de ogen te beschermen tegen felle zonneschijn
- 3 Uitroep van pijn
- 4 Het vierde deel van een uur
- 5 Gewricht tussen dij- en scheenbeen
- 6 Kleur tussen rood en blauw in
- 9 Gezongen versje
- 11 Omroepvereniging (afkorting)
- 12 Oppervlaktemaat (100 m²)
- 14 Grote roofvis
- 15 Getal onder de 10
- 16 Ander woord voor iedere
- 19 Laatsteleden (afkorting)
- 21 Laag water

Van links naar rechts:

- 2 Deel van een kledingstuk, waarin men iets bergt
- 5 Hoofdbedekking, voornamelijk voor vrouwen
- 7 Gehecht; toegewijd
- 8 Meisjesnaam
- 10 Gele zangvogel
- 13 Op grote afstand
- 14 Staatsspoorwegen (afkorting)
- 15 Ander woord voor werken
- 17 Meisjesnaam
- 18 Een beetje plat woord voor pret of plezier
- 20 Kwajongen; deugniet
- 22 Voorjaarsbloem
- 23 De mond of muil van een dier.

OPLOSSINGEN

VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Kruiswoordpuzzle

K R I J T   B R A N D
B O O S   B O E   E I S
R E M   Z A N G S T E M
A M A A L   E N   F A
A R E N A   F L I K   L
M U L   N E E   P A K
K I L   L E I   P A S
G   G A N S   D E L F T
E S   A A   V E R A   O
S P I N A Z I E   A R E
P I J N   L U S   D R O P
S T A D S   P O S T

Vreemde wegwijzer

Uithoorn, Vlissingen en Boekelo.

Invulraadsel

V E R S T A N D
D U I K B O O T
Z U U R K O O L
B O E R D E R I J
H U I S W E R K
G R A S V E L D
H O O I V O R K
G E L D S T U K

Je leest dus schuin van
boven naar beneden het
woord **VUURWERK**.

DE-raadsel

D E K S E L
I D E A A L
M O D E R N
M O E D E R
P A R A D E

LETTERSOM

MEELBON + STEEF = BEENMEELSTOF

Dit rare optelsommetje moeten jullie maar weer eens proberen op te lossen. Je moet de letters van het eerste en die van het tweede woord zo door elkaar gooien, dat je twee andere goede woorden krijgt, die samen een groter woord vormen, dat weer uit dezelfde letters als het derde woord bestaat.

DRIE TOVER- VIERKANTEN

DIERENPUZZLEVERHAAL

Er was iets heel ergs gebeurd in de dierentuin. Een aap had kans gezien de sleutels van de oppasser te pakken te krijgen. Hij maakte zijn eigen hok open en sloot de deur weer achter zich, zodat de oppasser nu in het apenhok gevangen zat. Daarna opende hij alle andere hokken en veel dieren gingen met hem mee. Zij zitten verscholen in het vervolg van dit verhaal. Als je dus goed zoekt, kun je ze allemaal vinden.

Het zijn: de APEN, de ZEBRA en het PAARD, het HERT en de ELAND, de SLANG, de PINGUIN, de AREND en de GIER, de EGEL, de BEER, de PANTER en de TIJGER.

„Dex brachten een paar dagen in de stad door, maar ze hadden niet eens een beetje geld en moesten het soms lange tijd zonder eten doen, tot ze hier of daar iets vonden.

Veel andere, die nog in de dierentuin waren en wisten, waar en door wie de oppasser was opgesloten, zeiden tot elkaar: „Wij protesteren toch er tegen, dat onze oppasser, die altijd bij nacht en ontij gereed stond, zo behandeld wordt.” En zij bleven in hun hokken.

Maar na een poosje kwamen de andere dieren, door honger gekweld, uit zichzelf weer terug. Eén ging er naar de oppasser (die intussen natuurlijk door het personeel gevonden was) en hield een kleine toespraak:

„Uit naam van alle hier aanwezige dieren zeg ik u, dat het mij spijt, dat onze ontsnapping u in moeilijkheden heeft gebracht. Ik heb eerlijk gedacht, dat u gierig was met het eten, maar het is ons nu duidelijk, dat we in de stad nog minder krijgen en er veel moeite voor moeten doen. Hier ben ik dus met het hele span terug.”

De oppasser zei:

„Jullie dachten knap en slim te zijn. Ik ben niet kwaad, hoor, en ga gauw eten voor jullie halen.”

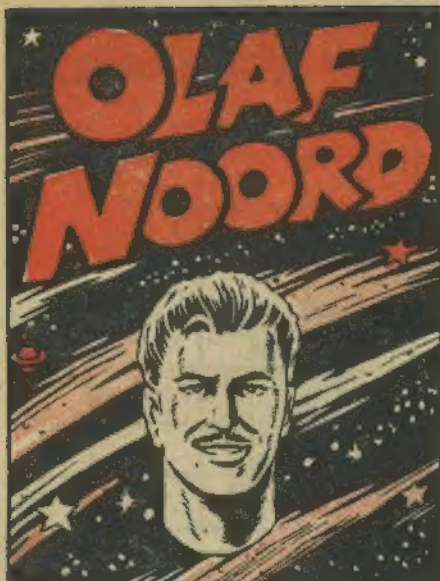
Zoals je ziet, is in de eerste zin de zebra al ontdekt. Zoeken jullie nu de andere op?

In deze drie vierkanten moet je 12 woorden van links naar rechts invullen. Als je de goede gevonden hebt, lees je dezelfde woorden van boven naar beneden. De laatste letter van het eerste vierkant is de eerste letter van het volgende en zo ook bij het tweede vierkant.

- 1 Een klein, wegsplattend vuurdeeltje
- 2 Hierin wordt onder andere brood gebakken
- 3 Een wrede Romeins keizer
- 4 Nog niet ontloken bloem of blad
- 5 Dierenvacht, waarvan bont gemaakt wordt
- 6 Koppig dier, ook Grauwte geheten
- 7 Afkorting van Helena
- 8 Glibberig diertje, dat vaak zijn huis met zich meedraagt
- 9 Haarloos
- 10 Iemand, die heel weinig geld heeft
- 11 Laatste woord van een gebed
- 12 Het oog van een fototoestel

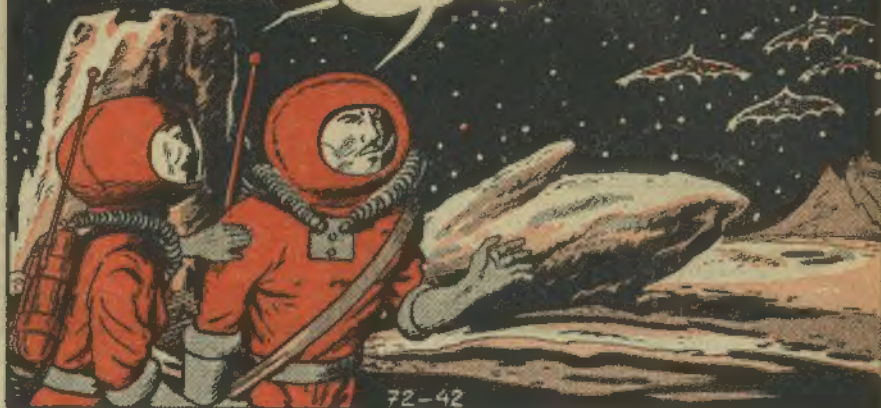

LATEN WE TERUGKEREN
NAAR DE RUIMTESCHEPEN, DIAL!
WE HEBBEN NOG VOOR ONGE-
VEER EEN UUR ZUURSTOF IN ONZE
CYLINDERS. WE HEBBEN ER GEEN REKENING
MEE GEHOUDEN DAT HIER GEVAARLIJKE
MONSTERS LEVEN,
EN....

OLAF, KIJK! DAAR
KOMEN ER NOG
MEER AAN!!

ZOEK EEN
SCHUIJPLAATS, DIAL!
SNEL! IK ZAL ZE LATEN
VOELEN DAT EEN AARDE-
BEWONER ZICH OOK WEL
MET STENEN KAN
VERPEDIGEN!!

GELUKKIG!
HIER VLAK BIJ
IS EEN
GROT!

LOOP VERDER DE GROT IN,
DIAL! IK HEB DEZE OPE-
NING BIJNA AFGE-
SLOTEN!
GEBRUIK DE
ZAKLANTAARN!

AH! KIJK EENS HIER
OP DIE
STEEN!

DIT IS INTERESSANT!
JONGE MAANMON-
STERS! IK ZAL ER
EEN MEENEMEN!

WAAR Zouden DIE WEZENS
EIGENLIJK VAN LEVEN?
VOEPSSEL EN ZUURSTOF
IS OP DEZE MAAN NIET
TE VINDEN! LATEN WE
DEZE GANG UITLOPEN!
WE ZULLEN WEL ERGENS
UITKOMEN!

OLAF, IK KAN
NIET MEER!
MIJN... ZUURSTOF
... IS... BIJNA...
VER..BR..UIKT!!

